

Aile

İSLÂM'A GÖRE KADIN

(Türkçe birkaç eserden faydalanmak suretiyle meydana getirilen bu yazımız, aslında, Avrupa'da tahsil gören bir Türk kızının maruz kaldığı hiciv ve itirazlara karşı onu takviye maksadıyla uzun mektup halinde hazırlanıp kendisine gönderilmiştir. Gaye Avrupa'lı olan arkadaşlarının saplanıp kaldıkları yanlış bilgi ve düşünceleri düzeltmek İslâmı ve İslâm kadını onlara tanıtmak bildirmek idi.)

Dr. Mihriye CAVIDAN

üslûmanlıkta kadının müstesnâ bir mevkiî vardır.

Bir müslüman kadın, dinini değiştirip İslâm'dan çıkarsa «mürted» olduğu halde, kadınlığından dolayı öldürülmez. Nâmuslu kadına iftira eden ve onun fâhişeliğini isbat edemiyen kimse, hem iftira cezasına çarptırılır ve hem de mahkeme huzurunda ömrünün sonuna kadar şahidliğinin kabul edilme-yeceği ilân olunur. (Kur'anda Nûr Sûresinde vardır). Stanley Lane-Poole, John Dawenport, Will Durant, Jacques C. Risler, W. C. Bodley, Gaudefroy - Dëmomyne, Sir H.A.R. Gibb gibi sayısız Avrupa'lı şarkiyatçılar İslâm'da kadın imtiyazından, hürriyet ve ahlâkından, haklarından sitayişle bahsederler.

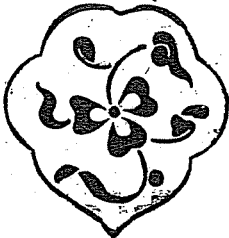
Peygamber Hazreti Muhammed şöyle buyurmuştur:

«Kim âşık olur, iffetini muhafaza eder ve aşkını gizleyerek ölürse şehid sayılır.»

Peygamberimizin bir başka hadisi de a'âlen şudur: «Şüphe yok ki kadınlar erkeklerin dengi, benzer ve tam bir eşidir.»

Ebû Hanife'ye göre kadın, bâkire veya dul olsun, kocasını seçmekte hürdür. İzni ve müsaadesi alınmadan (zorla) evlendirilemez, evlendirilirse kendisi nikâhı bozabilir. Evlenmek isteyen bir müslümana Peygamberimiz, kızı kasederek: «Onu bir gör, zira bu, evliliğin devâmına vesile olur» demiştir. Bu görüşme ölçülü ve hudutludur. İslâm'da müddetli ve muvakkat nikâh yoktur, yasaktır. Hazreti Muhammed Aleyhisselâm «Cennet, annelerin ayakları altındadır» buyurmuştur. Müslümanlıkta kadın'ın ve annenin mevkileri pek yücedir.

Kadın, Hristiyan veya musevî ise, müslüman olan kocası onun dinine müdâhale edemez; erkek kadın'ın şahsî malına da karışamaz. Nikâh akdinde kadın, erkekten «Mehr» alır. Bu kendi öz malıdır, kocasının bunda hiç bir hakkı yoktur. Kadın, mehr'inden çeyiz (cihaz) yapmakla da mükellef değildir. Kadın gerek evlenmede, gerek evlendikten sonra hiç bir malî mükellefiyete tâni tutulamaz (İbn Hazm böyle demiştir). Kadın mülkiyet ve tasarruf hakkına sahiptir, ticaret yapabilir, hibe edebilir, kiraya verebilir; kocasından bu hususlarda izin almağa mecbur değildir. Müslüman kadını, kocasını evinde çalışmak ve ev işlerini görmekle bile hukukî bakımdan mükellef olmaz. Çocuğunu emzirmek istemezse, koca (zevc) ayrıca sütanne tutacaktır. Erkek, kadının dinî, malî, hukukî, iktisadî hürriyet ve salâhiyetine müdahale edemez. Erkek âilenin reisi ve mes'ûlüdür, ikamet salâhiyeti erkeğindir. Evin ve âilenin bütün masraflarını koca temin eder,

kadın buna karışmaz. Kadına darılıp onunla konuşmamak yasaktır; erkek zevcesini hoş tutmakla, ona yumuşak davranmakla mükellefdir. Peygamberimiz «hanımlarını dövenler, şüphe yok ki, sizin hayırlılarınız değildir» diyor. Kadını gizlice kontrol etmek de men'edilmiştir. Hazreti Muhammed'e göre: «Hangi kadın, zaruret ve mecburiyet olmaksızın kocasından boşanmak isterse ebedî hayat kokusu ona harâm olur.»

İslâm'da bir kadından fazla kadınla evlenmek (poligami - teaddüdü zevcât) sâdece bir müsaadeden ibarettir ve bu, zinâdan kaçınmak zaruretine bağlı, adaletle şartlanmış bir müsaadedir. Adalet gözetilmezse bir tek kadınla iktifa edilecektir. Bir müslüman, ikinci bir hanımla evlenirken, birinci hanımın müsaadesini de almak zorundadır; kadın müsaade etmezse evlenemez. Allah, zevkine düşün kadın ve erkekleri sevmez. Westermarck, H. Spencer, G. Lebon, Ehrenfels, Gibb, Bodley gibi bir çok Avrupa'lular, poligami'yi ve İslâm görüşünü müdafaa etmişlerdir. Meselâ Prof. Sir Hamilton Gibb 1949 da, Hristiyan zâhitliğinin evlilik müessesini mahkûm etmesine mukabil, İslâm'da Kur'anın hakiki zühd ve takvasının bilâkis bekârlığı red ve takbih ettiğini, bütün din adamlarının ve sülflerin de dâima evlendiklerini, evlenmeyi teşvik ve tercih eylediklerini belirtir. Profesör Mümtaz Turhan demiştir ki: «Poligami, müslüman olmayan diğer bütün cemiyetlerde de raslanan bir hâdisedir. Bunun kanunla, zorla ortadan kaldırılması mümkün olmamakta veya kısmen muvaffak olunduğu takdirde fuhşun çoğalmasına sebep olduğu için faide yerine zarar vermektedir.»

Boşanma İslâm'da vardır, boşanma Allah indinde en sevimsiz işdir. İslâm hukukunda kadının da, kocasını boşayabilmek hakkı kabul edilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur: «Erkeklerin meşrû surette kadınlar üzerindeki hakları gibi kadınların da onlar üzerinde hakları vardır.»

İslâm ilâhiyatçıları ile hukukçuları kadın hakkında azıcık saygısızlık ifade eden tâbirleri bile kullanmağa ve söylemeğe aslâ cevaz vermemişlerdir.

İslâmiyette bir kadının sırf parasını yemek ve servetine konmak için evlenme, yâhut ta hâlis niyetle evlendikten sonra karısının (zevcesinin) servetini onun arzu ve rızâsı hilâfına yemek günâhdır.

İlim ve san'at tahsil etmek, okuyup öğrenmek Müslümanlıkta her müslüman erkek ve kadına farzdır. Kadını bir mal, bir esire, bir şeytan, mel'un bir mahlûk olarak gören ancak Batılı ve Avrupa'lı câhiliyye zihniyeti olmuştur. Kadının yüzünü ağartan, kadını esaretten ve esir pazarlarında satılmaktan kurtaran, kadına ve kadınlığa haysiyetini, iffet ve vakarını kazandıran İslâm Peygamberi Hz. Muhammed olmuştur.

İslâm'da metres hayatı, metres (ahdân) tutmak yasak ve haramdır; metres hayatı Avrupa'nın bir câhiliyye icâdıdır. Müslümanlık, birden fazla kadınla evlenmeğe müsaade etmekle hem cemiyeti gayri-meşrû ve gayri-ahlâki yaşayışlardan kurtarmak, hem bol evlâda sahip olmak ve cemiyeti zinâ mahsülü ve «piç» diye kötü bir şekilde damgalanan günâh mahsulü mâsum biçârelerden temizlemek, ço-

cukların babalarını tâyin etmek, kısır (doğurmayan) kadını boşamağa hâcet kalmadan ikinci bir evliliğe izin vermek.. istemiştir. Aynı zamanda kadın huysuz ve kocasına âsi, serkeş, pasaklı ise, koca, ikinci bir hanım almak arzusu ile ilk eşini sindirebilecek veya çarnâçar boşayacaktır.

İslâm dîni ve bu dîne dayanan hukuk son derecede realist (gerçekçi) dir, her zaman ve her devir için kaabil-i tatbikdir. «Şeriat-i İslâmiyye» nin hakiki mânâ ve medlûlü budur.

Kadın çok nâzik, hassas, nârin ve nahif yaratılmıştır. İslâm'da, bir erkek bu vasıf ve hususiyetleri dâima gözönünde tutmak mecburiyetindedir. Kadını dövmek, hırpalamak, incitmek şöyle dursun ona sert gözle dahi bakmıyacak, daima iyilikle yumuşaklık ve şefkatle muamele edecektir. Kadın ancak, Hristiyan Batıda, Avrupa ve Amerika'da rûhsuz, şımarık bir mahlûk olarak mütalea edilmiştir. Tanınmış bir çok edip ve filozoflar kadın aleyhinde çok şey söylemiş ve yazmışlarken İslâm âleminde, akli başında hiç kimse kadın aleyhinde konuşmamış, yazmamış ve onu rûhsuzlukla itham etmemiştir. Batıda kadına şımarık ve hoppa mahlûk (créature gatée) ve şımarık azgın kadın (a spoiled woman) derler. İslâm'da ise kadının târifi kısaca şöyledir:

1. Kadın, dînin yarısıdır.
2. Kadın, erkeğinin hayat arkadaşıdır.

Bu müteârifeler çoğaltılabilir.

Kadın, İslâm'a göre, kimse karşısında çıplak gezemez, açınamaz, erkekleşemez, ayıptır ve harâmdır. İzinsiz sokağa çıkamaz, eve izinsiz erkek alamaz. Müslüman kadını, çocuklarını yetiştirmesi ve terbiye etmesi, eşinin iyi bir hayat ve rûh arkadaşı olması için okuyup öğrenecektir. Dış hayat, harikle temas ve para kazanma işleri erkeğe aiddir. Zaruret olmadıkça kadının dış hayatta çalışması, her sâhada gece gündüz erkeklerle beraber bulunması uygun ve doğru değildir. Kadın mimar, san'atkâr, hemşire, hastabakıcı, kadın hekimi, dişçi, muallim, şâir ve edib, mütercim, ebe.. olabilir. Diğerleri münakaşaya çok müsaidir.

Hukukta bir umde (prensip) vardır: İktidar ve salâhiyet, mesûliyyete göredir.

Erkeğin mes'ûliyeti çok olduğu âile hayatında iktidar ve salâhiyet de ona aiddir. Peygamberimiz müslüman erkeklere: «kadınları dövmeyin, onlara girkin demeyin, fena söz söylemeyin!» tenbih ve tavsiyesinde bulunmuştur. Bir hadîsinde de meâlen şunları söyler: «Sizin en hayırlınız, kadınlarına karşı en iyi ve en nezaketli olanınızdır.»

Kadın, yukarıda da belirtildiği vechile, her istediği kıyafetle umumî yerlere çıkamaz. Kadınlık izzeti nefisini düşünmek ve korumak mecburiyetindedir. Müslüman kadını saçına kadar örtünecektir, bu kisveyi ve bu kaideyi bozamaz.

Kadın, kocasının evinde en sâdık bekçi, en iyi muhafız ve yardımcıdır. Tam müslüman kadını, iffet ve nâmusunu, vakar ve haysiyetini koruyan, ibadetini muntazam yapan, ahlâklı ve haklı olduğunu anlattığı zamanda kocasına itaat ve mutâvaat edendir. Aksi takdirde, Hâlık'a isyan ihtimalinde mahlûka itaat olunmaz.